

Ижади сәхифә

май, 2023

Сәхифәне оештыручылар: 3 нче мәктәпнең татар теле һәм әдәбияты укытучылары методик берләшмәсе

2023 нче ел – укытучылар һәм остазлар елы. Дөньядагы күп кеше үз укытучыларын хөрмәткә лаеклы дип саный, шуңа да бу ел остазларны искә алу, аларның дәрәжәләрен күтәрү өчен билгеләп үтелә.

Безнең Минзәлә шәһәре 3 нче санлы урта мәктәбдә 5 татар теле һәм әдәбияты укытучысы эшли. Барысы да дәрәжәле, зур уңышларга ирешкән укытучылар. Эш стажлары да бик зур. Шулар укытучыларның берсе – Альбина Миңлегол кызы Гарфеева. Альбина Миңлегол кызы бик тырыш, таләпчән укытучы, аны укучылары бик яраталар, ә укытучылар аның белән еш кына киңәшләнәләр. Ул хезмәт юлын башка милләт укучыларын татар теленә өйрәтүгә багышлаган остаз. Дәрәсләре һәрвакыт бик кызыклы, эчтәлекле, шулар ук вакытта укучыларның яшь үзгәрешләрен исәпкә алып төзелгән. Аның укучылары бик күп төрле республика һәм район күләмдә үткәрелгән бәйгеләрдә катнашалар, призлы урыннарга лаек булалар. Альбина Миңлегол кызы эти-әниләр өчен дә үрнәк укытучы, аны укучылар да, укытучылар да, эти-әниләр дә хөрмәт итәләр, рәхмәтләрен әйтәләр.

Татар балаларына 30 елдан артык белем биргән икенче укытучыбыз – бу Шәйхетденова Алфира Сергей кызы. Аның дәрәсләрендә укучылар татар теле кагыйдәләреннән тыш татар язучыларының ижатлары белән танышалар, әдәби татар телендә сөйләшәргә өйрәнәләр. Әдәп кагыйдәләре, телне хөрмәтләү, туган илне яратырга өндәү - Алфира Сергей кызының төп бурычы булып кала. Татар телен камил белеп, үз укучыларыннан да шуны таләп иткән укытучы ул!

Үз укучыларын төрле республика һәм район бәйгеләрендә катнаштырып, зур уңышларга ирештергән укытучы ул. Шәйхетденова А.С. укучыларның яраткан укытучылары булып кала.

Менә шундый тырыш укытучылар булганда гына, татар телебезнең яшәве дәвам итәр, укучылар матур итеп татарча сөйләшәргә өйрәнәләр һәм үз милләтләренең чын вәкилләре була алып дип ышанып каласы килә...

«Боекмас өчен күнелләр, кимсенмәс өчен йөрәк – сез кирәк, укытучылар, безгә һәрчак сез кирәк!» диясе генә кала...

2022-2023нче уку елында мәктәбездә укучылары төрле бәйгеләрдә актив катнаштылар.

Жәләева Азалия, Гыйләжева Рафина – туган телләр
елына багышланган бәйгедә номинациядә
жиңүчеләр;

“Тукай рухы күнелләрдә” бәйгесендә номинациядә
жиңүчеләр;

I Республика “Кызыл ромашка” бәйгесендә
Волоскова Дарья 1нче дәрәжәдәге лауреат;

“Без бергә “ республика бәйгесендә муниципаль
этабында Гайсина Рафинә 3нче дәрәжәдәге лауреат;

М.Жәлил туган көненә багышланган “Тормышым
жыр булып яңгырады” район бәйгесендә Сәхәпова
Мәрьям жиңүчә дипломы;

“Традиции живая нить» бәйгесендә Гыйләжева
Рафинә 3 нче урын;

II Бөтенрәсәй Халыкара “Моабит дәфтәре”
бәйгесендә 1нче дәрәжәдәге лауреат (Гатина Алсу,
Жәләева Азалия Симанова Анна, Назарова София);

II Республика шигыр сөйләүчеләр бәйгесендә 1нче
һәм 2 нче дәрәжәдәге лауреатлар Шварцман Дамир
һәм Ханипова Екатерина;

VII республика «Тукай һәм Пушкин
йолдызлыгында» бәйгесендә Шварцман Дамир
2нче дәрәжәдәге лауреат;

Бөтенрәсәй “Сихри сандык” ижади уенында
диплом (Коротина Кристина, Лисунова Софья,
Жарова Юлиана, Хаматдинов Шамиль, Вафин
Вячеслав, Федотов Дамир);

Республика этабының “Без бергә” балалар
фестивалендә муниципаль этабында «Дуслык»
фольклор ансамбле 2 нче дәрәжәдәге диплом һәм
Гайсина Рафинә 3 нче дәрәжәдәге лауреат
булдылар.

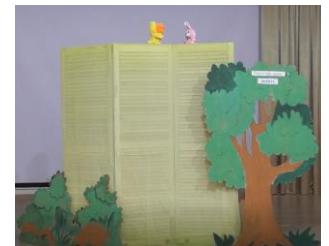
“Сәләт” театр түгәрәге эшчәнлеге.

Мәктәбездә татар теле һәм әдәбияты
укучылары житәкчелегендә мәктәптә күп
спектакльләр куела. Ел саен укучыларыбыз,
аеруча төрле милләт балалары, сәхнә
эсәрләрендә уйныйлар. Спектакльләр ике
телдә эзерләнә, укучылар бу телләр аша
осталыкларын күрсәтәләр.

VII республика “А.С.Пушкин һәм Г.Тукай
һолдызлыгында” ижади бәйгесендә түгәрәккә
йөрүчә укучылар 3нче дәрәжәдәге дипломга
лаек булдылар.

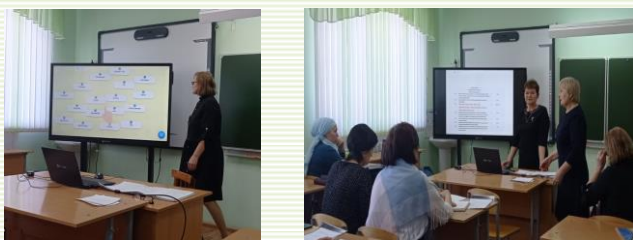
“Бөек Жиңүнең яшь геройлары” дип
исемләнгән республика бәйгесендә
муниципаль этабында катнашып, 1 нче
дәрәжәдәге дипломны алдылар.

Яшьләр театрлары фестивалендә
муниципаль этабында катнашып, 2 нче
дәрәжәдәге диплом белән бүләкләнделәр һәм
республика этабында да чыгыш ясадылар.

“Укытучының функциональ грамоталылыгы – укучының функциональ грамоталылыгы үсүнигезе”

Район семинары булып узды. Анда төрле мәктәпләрдән татар теле һәм әдәбияты укытучылары катнашты. Татар теле һәм әдәбияты укытучылары Гарфеева Альбина Миңлегол кызы һәм Тимиркаева Ольга Анатолий кызы үзләренең мастер-классларын күрсәттеләр. Алар 9нчы сыйныф өчен “Мәгүбә Сыртланова” темасы буенча дәрес этапларының ике өлешен күрсәттеләр.

Ел дәвамында мәктәптә укучылар өчен төрле чаралар үткәрелде. Бу – КВНнар, Г.Тукай һәм М.Жәлил ижатына багышланган чаралар, Туган телләр көне, “Сәләтле укучы” бәйгесе, караган кинофильм буенча әңгәмәләр, “Әниләр бәйрәме”, “Кызыклы татар теле” һ.б. Бу бәйгеләрдә укучылар татар теле дәресләрендә алган белемнәрен күрсәтәләр, аны актив сөйләмгә кертергә тырышалар һәм диалогик сөйләм телен үстәрәләр. Шулай ук үз белемнәрен, зирәклекләрен ачалар.

Проект эшчәнлеге.

Татар теле һәм әдәбияты дәресләрендә укучылар төрле проект эшләре башкаралар, аларның темалары төрле була, ә иң нәтижелесе мартта үтә. Проект эшләрен 5-9 нчы сыйныф укучылары башкара (5-8 нче сыйныфлар – төркем белән, ә 9 нчы сыйныф укучылары – шәхси).

Татар теле һәм әдәбияты методик берләшмәсендә барлыгы 18 проект эше якланды, шуларның 8е төркемдә эшләнде, 10 укучы шәхси проект иде.

Укучылар татарча сөйләргә тырыштылар, Укучылар предмет нәтижеләрен күрсәттеләр, регулятив уку гамәлләре күбесенә уртача дәрәжәдә. Иң яхшы проектлар: “Татар телендә сингфрмонизм законнары” һәм “Габдулла Тукайның әкият геройлары”. Бу ике проектның житәкчеләре Әхмәтшина Л.М. һәм Гарфеева А.М.

Ә кыска давамлы проектларның темалары “Татарстан”, “Әнием”, “Мин яшәгән шәһәр”, “Минем дустым” һ.б. Мондый проект эшләрен укучылар дәрес вакытында да эшләп бетерә алалар, чөнки аларның күлмә зур булмый.

Проект эшчәнлеге өстендә эш ел саен давам итәчәк, чөнки бу Федераль дәүләт белем бирү стандартларына кертелгән.

“Белем тәҗрибәдән туа”

татар халык мәкале

“Татарча диктант”

Мәктәптә “Татарча диктант”та катнашучылар саны елдан ел арта. Укучылар белән беррәттән укытучылар да үз белемнәрен сыныйлар.

*****

“Көмеш кыңгырау” газетасында язмалар

3нче сыйныф укучылары үзләренең язмаларын республика газетасында бастырдылар. Алар үзләренең әниләре турында яздылар. Һәр бала әниләре турында йөрәктән чыккан уй-фикерләрен житкерделәр һәм бу хикәяләр басылып чыкты.

4 нче сыйныф укучылары Галимарданова Яна һәм Минлибаева Дарина әниләренә ярдәм итү турында яздылар.

“Сабантуй” бәйрәме

Башлангыч сыйныф укучылары өчен Сабантуй бәйрәме үткәрелде. Анда төрле милли уеннарда көч сынаштылар.

“Су анасы” фильмы

Укучыларга “Су анасы” фильмы күрсәтелде. Ул Г.Тукай сюжеты буенча үзгәртеләп, яңача төшерелгән.

Рәшит Гәрәй исемендәге китапханәгә сәяхәт

5 нче В сыйныфы укучылары Рәшит Гәрәй исемендәге китапханәдә кунакта булдылар. Китапханәчеләр алар алдында чыгыш ясадылар, шулай ук күргәзмә белән таныштылар һәм тематик уеннар уйнадылар

Бөтенрәсәй олимпиадасының муниципаль этабы

Укучылар башка фәннәр белән беррәттән татар теле һәм әдәбиятыннан олимпиадада катнашалар. Укытучылар ел буена бу сәләтле укучыларны эзерлиләр. Быел да олимпиадада катнашучыларыбыз булды һәм нәтижәләре шундый:

татар балалары арасында
Гатина Алсу 7нче а сыйныфыннан
призер;
Залеева Азалия 8 нче а сыйныфыннан
призер;
Ханова Әдилә 6 нчы б сыйныфыннан
призер
(укытучылары Шайхутденова Ә.С.);
рус төркемендә укучы балалар арасында
Аксенова Эмира 8 нче в
сыйныфыннан жиңүче (укытучысы
Жәләева Г.Г.)
Мерзлякова Эвелина 6нчы в
сыйныфыннан призер (укытучысы
Әхмәтшина Л.М.)
Вафина Виктория 9нчы а
сыйныфыннан жиңүче (укытучысы
Тимиркаева О.А.).
Укучыларга алдагы уку елында да
уңышлар телибез.

***

Татар теле һәм әдәбияты укытучылары үзләре дә төрле бәйгеләрдә, конференцияләрдә актив катнашалар.

Әхмәтшина Лариса Михайловна “Татар теле һәм әдәбияты укытучысының эффектив формалары һәм методлары” темасына региональ семинар-практикумында чыгыш ясады, төрле акцияләрдә актив катнашты.

Тимиркаева Ольга Анатолий кызы Гыйлфанов Фәнис исемендәге IV зона фәнни-гамәли конференциясендә катнашып, “Иң яхшы мастер-класс” номинациясендә 2 нче урынны яулады.